

Csapatnév:.....

(Összesen elérhető pontszám 65 pont)

1. Egészítsétek ki a szövegeket!

a,**Hock János**..... (név) a kőbányai plébániatemplom első plébánosa volt 1899-1912 között. Ebben az időszakban nemcsak a kőbányaiak körében, hanem az egész fővárosban rendkívül népszerűek voltak az istentiszteletek amiket tartott. A Szent**László**.....-ról elnevezett plébániatemplomot így állandóan óriási tömeg látogatta, a plébánost pedig Kőbánya**aranyszájú**..... papjának nevezték. (3 pont)

b, A Kőbányai úton, az Északi Járműjavító területén megkezdődött a felújítás, amely befejeztével az Eiffel-csarnokból varázsolnak világszínvonalú épületet. Az új központ a**Magyar Nemzeti Operaház (Operaház)**... (intézmény neve) fogja kiszolgálni; raktárak, gyártóműhelyek, próbaszínpadok, stúdiók épülnek az egykori ipartelepen.**Ókovács Szilveszter**..... (név), az intézmény főigazgatója lapunknak adott interjújában elmondta, Kőbánya így sokoldalú képzőműhelynek ad majd helyet, s a 22 ezer négyzetméter alapterületű csarnok 2019-re tervezett átadása után is megőrzi ipari jellegét. Az utóbbi évek egyik legnagyobb kőbányai beruházása**20 mrd**..... forintból valósul meg. (*Kőbányai Hírek*) (3 pont)

c, A mai Kőbánya területén a Rákos patak mentén hívták össze a középkorban a magyar királyok az**Országgyűlés**.....-t. A terület gazdasági jelentőségét a XVII. századtól a ...**Kőbányászat**..... (tevékenység) adta, majd a XIX. században egyre inkább előtérbe került a szőlőművelés. A terület ipari jellege tovább növekedett, a mikor a(z).....**1838**..... évi nagy Pesti árvíz után a város tanácsa úgy döntött, hogy az újjáépítéshez téglát fognak használni, így 1910 környékén már nyolc téglagyár működik Kőbányán. A legendás sörgyártás mellett a sertéskereskedelem gazdasági jelentősége is kiemelkedőnek számított. Ezt ma is jelzik a következő közterület nevek:**Mázsa tér**.....és a (z).....**Hízlaló tér**..... Az ipari tevékenység továbbra is

meghatározó maradt Kőbányán, ezt mutatja a XX.-XXI. századi Magyarország két

meghatározó ipari létesítménye: a.....Richter.....gyógyszergyár és a

.....Dréhersörgyár. (7 p)

2. **Olvassátok el a 2018. évi Kőbánya kalendáriumban megjelent helytörténeti írást, és válaszoljatok a következő kérdésekre!**

A szüret

A szüret, népi ünnep. Az év során a mezőgazdasági munkák legvége. Hogy mikor eresszék meg a hegyet – vagyis a szüret kezdőnapját – a szőlő érettsége szerint, a tanács évente változóan tűzte ki. Újra a szőlőbe menni csak a szőlőhegy felszabadításának a napjától lehetett.

Puskaropogás, mozsárdörgés adta a jelet a kezdésre. Jött a szüretre mindenki, fejni Bacchus tejét. A napszamosokon kívül a családtagok, ismerősök is segítettek. A „szőlőaratás” oly jelentős gazdasági-közösségi eseménynek számított, hogy még a messze földön lévők (mint például a katonáskodók vagy a cselédek) is igyekeztek haza „ott lenni”.

Nem kezdődött vígan minden fürtgyűjtőgető időszak. Amikor egész nap, egész éjjel esett és a víz szaporította a hegyek levét, az elmosta a szüretelők jókedvét.

A szüret főbb műveletei és annak eszközei évszázadokon át szintén alig-alig változtak. A szüretelés menetét a vincellér irányította. A tőkéről a

fürtöket az asszonyok és a leányok – a legénykéék, nagyobb gyerekek társaságában – görbe, rövid vágókésükkel választották le, és tették azokat gyűjtőkosarukba. Ha megtelt, puttonyosért kiálltattak. A férfiak a hátukon vitték ki a sorok közül a szőlőt, hogy ott a fakadakra fordítsák.

Mindeközben körbejárt a nóta, a tréfa, az évődés, az ugratás. A puttonyokból a fürtök kádakba kerültek. Az aszúnak valót (jobb években Kőbányán az is volt!) szemenként szedték. A fakadokban célszerszámokkal „öszszetörték”, felrepszettették a szemeket (törőfa). Innen a zúzalék a taposókádban lévő, könnyűre szőtt kenderzsákokba került. Abban, mint neve is mutatja, lábbal nyomkodták ki a szőlő levét, hiszen prés nem sok helyen volt, és ha volt is, azt a tönköly sajtolására használták. Az így kinyert levét szűrőkosáron keresztül, a kád alján lévő csap segítségével engedték le edényekbe, melyekkel a hordókba töltötték a mustot.

Nagy volt a serénykedés, idő nem jutott másra, legfeljebb a szomszédnak különféle imponáló idejű termésadatokkal dicsekedni.

A munkaerő beosztásáért, a feladatok kiosztásáért, a tevékenységek összehangolásáért, a szüret irányításáért felelős vincellér jelentette be a nagy munka végét. Szüret idején nagy volt a csörgés, csúcsától a lábáig izgett-mozgott mindkét kőbányai hegy, de igazán ekkor zizzent meg a domboldal. A vincellér bejelentésére a napközben kifáradtak nagy megkönnyebbüléssel üdvrivalgásban törtek ki.

A hangzavart azzal fokozták, amivel tudták. Tapsoltak, szerszámuk nyelével ütögették a karókat, kongatták a még üres hordókat. A borházaknál megszólaltak a zenészek. A tehetősebbeknél a szüret végét puskaropogás jelezte. (Néha még rakétákat is lövöldöztek a levegőbe, mozsarak durrogatásával remegtették meg a levegőt.) Az asszonyok legtöbbször már énekelve jöttek ki a dűlőre a sorok közül. A nagyobb gazdaságokban a szüretelők magukban ünnepeltek, a kisebbek összeálltak.

Az 1960-as években egy régi könyv kitéptt lapját fényképezte le (nem volt még fénymásoló, leleményesen hirtelen így segített magán) valamelyik helytörténészünk. A ránk maradt negatív nem igazít el bennünket a forrást illetően, de a lapszélre ceruzával jegyzetelt „KŐBÁNYA” felirat kétséget sem hagy, kikre vonatkozik az általa fontosnak tartott rész, ami így szól:

„Szüret alkalmával a bortermelők udvarából egy-egy embercsoport ment az utcára. Elöl rendesen piros és fehér zászlót vivő, páncélba öltözött férfi lovagolt, kit álarcosok és zenészek követtek. A muzikusok után zöld bársonysapkás, fehér és piros zászlóval és szalaggal fölcifrázott hat ifjú és ugyanannyi leány haladt táncolva. A lányok egyik kézben tányéron poharat, másikban borosüveget hordoztak, melyekből olykor-olykor egyet-

.....rúdra szőlőfürtöket kötöztek, amiket „csósz”őrzött, a résztvevők lopkodtak belőle, akiket pedig a csósz megfogott , az zálogot adott.....

4. Írjatok rövid ismertetőt (5 mondat) a képen látható építményről! (5p)

A XVIII. században kolerajárvány pusztított Kőbányán is. Az olasz származású *Conti Antal Lipót* kőfaragómester és felesége, *Drenker Krisztina* megmenekült a járvány elől. Ennek emlékére építették 1739 és 1740 között a kápolnát a segítő Szűz Mária tiszteletére. Barokk kápolna, belül gazdagon aranyozott oltárral rendelkezik. Kőbánya legrégebbi épülete.

5. Kapcsoljátok össze a neveket a hozzájuk tartozó tisztségekkel! (8 pont)

Radványi Gábor	Kőbánya alpolgármestere FIDESZ
Révész Máriusz	Országgyűlési képviselő, (FIDESZ)
Imre Géza	Olimpiai ezüstérmes vívó, Kőbánya sportolója
Dr. Szabó Krisztián	A Kőbányai Önkormányzat jegyzője
Dr. Varjúné Dr. Fekete Ildikó	Kelet-Pesti tankerület, igazgató
Hajdu Péter	Kőbányai Diákok Sportegyesülete elnök (Darazsak)
Györffy László	Körösi Kőbányai Kulturális Központ, igazgató
Burány Sándor	Országgyűlési képviselő (MSZP)

6.A, Kit ábrázol a kép?**Deák Bill Gyula**.....

Hogyan kötődik Kőbányához?.....**Kőbánya díjzpolgára**.....
(2 pont)

B, Kit látunk a képen?.....**Kovács Róbert**.....

Hogyan kötődik Kőbányához?.....**Kőbánya polgármestere**.....(2 pont)

C, Kit látunk a képen?.....**Késely Ajna**.....

Hogyan kötődik Kőbányához?....**A KSC úszója, Kőbánya sportolója 2017**....(2 pont)

D, Kit látunk a képen?.....**Dunai Mónika**.....

Hogyan kötődik Kőbányához? ...**Kőbánya és Rákosmente országgyűlési képviselője**..... (2p)

7. A térkép alapján jelöljétek be Kőbánya számokkal megjelölt területrészeit! (helyes bejelöléseként 1pont, összesen 5 pont)

1, Kúttó 2, Felsőrákos 3, Óhegy 4, Újhegy 5, Gyárdülő

8. feleletválasztós kérdések a Kőbányai kalendáriumból. (5p)

1. 1848 augusztus 16-18 között tüzérségi bemutatót tartottak a mai Kőbánya területén. Az alábbi személyek közül ki tekintette meg az eseményt?

- a, Petőfi Sándor
- b, gr. Batthyány Lajos miniszterelnök
- c, Kossuth Lajos, a Honvédelmi Bizottmány elnöke

2. A Rákos mezőn az 1940 augusztusában 80 méteres ugrótornyot építettek. Mi volt a torony megépítésének célja?

- a, A Fővárosi Nagycirkusz akrobatái gyakoroltak rajta
- b, Tűzoltók gyakorlatoztak rajta, hogy a magas épületeket is tudják oltani
- c, Az ejtőernyősöket képezték a torony segítségével

3. A tornyot az 1950-es években újra felépítették egy másik kőbányai helyszínen. Hol?

- a, a Népligetben
- b, a mai Őrs vezér terén
- c, az Óhegyen

4. Kőbányát a szoboröntés hazásának is hívják, mert számos köztéri szobor kiöntése itt valósult meg. Melyik szobor kiöntése valósult meg Kőbányán?

- a, A New Yorki szabadság szobor
- b, A New Yorki Kossuth szobor
- c, A budapesti Szabadság szobor

5. A „Mozdulj Kőbánya!” egy 10 alkalomból álló programsorozat. Mi a programsorozat célja?

a, A testmozgás, az egészséges életmód népszerűsítése

b, a versenysport támogatása

c, a kőbányai iskolák sporteszközökkel való ellátása

9. Készítsetek egy rövid beszámolót (8-10 mondat) a Kőbányai Hírekbe egy olyan kőbányai eseményről, amit évente megrendeznek! A beszámoló során próbáljátok felkelteni az olvasó érdeklődését! (8p)